

โครงการพัฒนาป่าชุมชนบ้านหนองกลางดง
วัดเขาถ้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลศิลาลอย อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการพัฒนาป่าชุมชนบ้านหนองกลางดง วัดเขาถ้ำ หมู่ที่ ๗ ตำบลศิลาลอย อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามที่พระครูศรีธรรมมาภินันท์ เจ้าอาวาสวัดเขาถ้ำ และเจ้าคณะตำบลศิลาลอย อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ขอพระราชทานพระมหากรุณาให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าที่มีความสำคัญต่อวิถีชุมชนและระบบนิเวศโดยรวม รวมทั้งพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงนิเวศ และโครงการต้นแบบในการดูแลรักษาป่าไม้ (หนังสือสำนักพระราชเลขาธิการ ที่ รล ๐๐๐๘.๒/๑๑๖๑๖ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙)

บริเวณป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาพยอม อำเภอสามร้อยยอด
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พื้นที่ ๖๕๒ ไร่

ผลการดำเนินงาน

กรมป่าไม้ได้จัดทำโครงการในพื้นที่ ๖๕๒ ไร่ บริเวณเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาพยอม อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่ป่าชุมชนบ้านหนองกลางดง ตามแนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนาป่าชุมชน ให้เป็นโครงการต้นแบบในการดูแลรักษาป่าไม้ต่อไป โดยมีคณะทำงานพื้นที่ดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

๑. กิจกรรมอำนวยการ

ดำเนินการจัดสร้างอาคารศูนย์เรียนรู้ชั่วคราว พร้อมระบบน้ำและระบบไฟฟ้า จำนวน ๑ แห่ง ขนาด ๔ x ๑๒ เมตร ปรับพื้นที่ลานกิจกรรมประจำโครงการ ขนาดพื้นที่ ๕ ไร่ วางระบบน้ำและระบบไฟในพื้นที่โครงการ

๒. กิจกรรมฟื้นฟูและพัฒนาป่าชุมชน

ฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้ โดยบำรุงป่าใช้สอย ขนาดพื้นที่ ๑๐๐ ไร่ ชนิดไม้ที่บำรุง จำนวน ๙ ชนิด ได้แก่ สะเดา สัก ไผ่รวก ไผ่ตง เสี้ยวป่า มะค่าโมง ประดู่ป่า หว้า และยางนา งานเพาะชำกล้าไม้ทั่วไปเพื่อแจกจ่าย จำนวน ๕๐,๐๐๐ กล้า ได้แก่ ยางนา สัก เสี้ยวป่า มะขามป้อม หว้า และมะค่าโมง เป็นต้น งานพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ โดยดำเนินการก่อสร้างฝายถาวร จำนวน ๑ แห่ง ก่อสร้างฝายกึ่งถาวร จำนวน ๖ แห่ง และก่อสร้างฝายต้นน้ำแบบผสมผสาน จำนวน ๑๒ แห่ง เพื่อสร้างความชุ่มชื้นให้พื้นที่ป่าในโครงการ

๓. กิจกรรมป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า

ประชาสัมพันธ์ป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า โดยตั้งกลุ่มอาสาสมัครรักษาป่าตามพระราชดำริ ตั้งจุดสกัดไฟป่า ให้ความรู้เรื่องไฟป่า วิธีการดับไฟ คุณค่าป่าไม้และสัตว์ป่า

ประชาสัมพันธ์ป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า

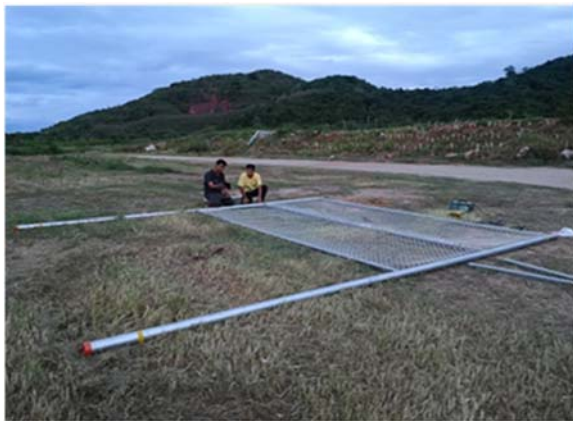
๔. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

จัดทำแปลงสาธิตพืชสมุนไพร จำนวน ๑ ไร่ และรวบรวมสมุนไพร จำนวน ๒๕ ชนิด อาทิ ไพลดำ ตะขบปิน รากสามสิบ พลู ว่านหางจระเข้ ชุมเห็ดเทศ เขยตาย ฟ้าทะลายโจร ดีปลี รางจืด ข้าเหลือง ตะไคร้ บุกป่า ฯลฯ จัดทำแปลงสาธิตการปลูกป่าเชิงระบบนิเวศ (มียาวากิ) ขนาดพื้นที่ ๘๐๐ ตารางเมตร ประกอบด้วย ต้นประดู่ป่า พะยูง เสี้ยวดอกขาว ชี้เหล็ก สัก และกระถินเทพา เป็นต้น งานจัดทำฐานการเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ได้แก่ การใช้พลังงานทดแทน งานไม้ การทำน้ำส้มควันไม้ การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ งานจัดตั้งกลุ่มพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ จำนวน ๓๐ คน งานอบรมการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ จำนวน ๒ รุ่น ๆ ละ ๖๐ คน (เยาวชน ๑ รุ่น ประชาชนทั่วไป ๑ รุ่น)

จัดทำแปลงสาธิตพืชสมุนไพร จำนวน ๑ ไร่

ปรับพื้นที่ลานกิจกรรมประจำโครงการ ขนาดพื้นที่ ๕ ไร่

วางระบบน้ำและระบบไฟในพื้นที่โครงการ

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. เป็นการอนุรักษ์ ป่าไม้ ป้องกันและพัฒนาพื้นที่ป่าชุมชนบ้านหนองกลางดง รวมทั้งระบบนิเวศโดยรวม ตามแนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนาป่าชุมชน บนพื้นที่รับประโยชน์ ๔๙,๓๖๓ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๗ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๗ บ้านหนองกลางดง หมู่ ๑ ห้วยขวาง หมู่ ๔ หนองหญ้าปล้อง หมู่ ๕ ลาดวิถี หมู่ ๖ บ้านเขาโป่ง ตำบลศิลาลอย อำเภอสามร้อยยอด หมู่ ๔ ต้นไทร และหมู่ ๑๐ หนองมะค่า ตำบลหนองตาแต้ม อำเภอปราณบุรี เพื่อให้เป็นโครงการต้นแบบในการดูแลรักษาป่าไม้และระบบนิเวศให้แก่พื้นที่อื่นๆ

๒. ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ราษฎร ๗ หมู่บ้าน ๒ ตำบล ๒ อำเภอ ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวนประชากรทั้งสิ้น ๒,๒๔๕ครัวเรือน ๗,๑๒๖ คน จะได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ในการเพิ่มรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน เกิดการจ้างงานในพื้นที่ ประโยชน์ทางสังคม ทำให้มีบริการสาธารณสุขประโยชน์ ความรู้ในการประกอบอาชีพ และความสามารถในการพัฒนาตนเองและชุมชนเพิ่มมากขึ้น และประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม ในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น การใช้ที่ดินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพิ่มพื้นที่ป่าไม้ ลดการเกิดไฟป่า ป้องกันอุทกภัย อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า รวมทั้งสร้างเครือข่ายและสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาให้ชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญ

จัดตั้งกลุ่มพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ จำนวน ๓๐ คน

